

Spekulointia S 2026 kirjoitelma-aiheista

Vahvimmiksi aiheperheiksi voitaisiin nostaa oman ajattelun ja tekoälyn, keskittymisen, tulevaisuuskon, arjen itsenäistymistaidot sekä yhteisöllisyyden. Aiemman listan rinnalle voidaan lisätä kuitenkin kulttuurin, kielitaidon ja luovuuden: opetussuunnitelman perusteella ne ovat aivan yhtä perusteltuja harjoittelukohteita.

Ensin aikajanan täsmennys. Lähtökohtana on noin 18 kuukauden valmistelu-aika:

Koe Mahdollinen laadinta-ajankohta

Kevät 2026 Syksy 2024

Syksy 2026 Kevät 2025

Koska kysymys on nimenomaan **kevään 2025 virikkeistä**, painotetaan niitä ja otetaan mukaan loppuvuoden 2024 kehityskulkuja. Käsitellään tätä mahdollisten aiheiden ideointina tuon ajan näkökulmasta. Valmistelu-aika on tässä oletus, ei varmistettu tieto yksittäisten tehtävien syntyhetkestä.

Opetussuunnitelma antaa uutisvirtaa vahvemman perustan.

LOPS 2019:n termein kyse on pakollisista ja valtakunnallisista valinnaisista opinnoista. Alla aihealueet tiivistettyinä; oikeanpuoleinen sarake on tulkintaa mahdollisista kirjoitustehtävistä. [Lähde: Opetushallitus, LOPS 2019, englannin A-oppimäärä.](#)

Moduuli	Keskeinen aihealue	Mahdollinen kirjoitelman suunta
ENA1	Oppiminen ja kieli-identiteetti	Oma oppiminen, virheet, rohkeus käyttää kieltä
ENA2	Englanti globaalina kielenä	Kohtaamiset, ymmärtäminen, monikielisyys
ENA3	Kulttuuri ja luova ilmaisu	Taide, musiikki, tarinat, identiteetti
ENA4	Vaikuttaminen	Media, vastuu, tasa-arvo, osallistuminen
ENA5	Tiede ja kestävä tulevaisuus	Tekoäly, innovaatiot, luotettava tieto
ENA6	Jatko-opinnot ja työelämä	Urasuunnitelmat, itsenäistyminen, rahankäyttö
ENA7	Ympäristö ja kestävä elämäntapa	Kuluttaminen, kohtuullisuus, ratkaisut
ENA8	Suullinen vuorovaikutus	Puheen laatiminen, neuvottelemine, kuunteleminen

Näistä kevään 2025 keskusteluista voisi syntyä uskottavia tehtäviä. Lähteet osoittavat keskustelun olemassaolon.

1. Puhelinrajoitukset → kuka hallitsee huomiotamme?

Perusopetuksen puhelinrajoitukset olivat konkreettisesti esillä keväällä 2025, ja eduskunta hyväksyi muutoksen huhtikuussa. Kyse oli perusopetuksesta, mutta keskittyminen, työrauha ja oma vastuu sopivat myös lukiolaisen pohdittaviksi. [Opetushallitus, 30.4.2025.](#)

Mahdollisia otsikoita:

- **Who is in charge of your attention?**
- **A school day without smartphones**
- **Should being available all the time be normal?**

Herkullisin raja-alue voisi olla **vapauden ja ulkoisten rajojen suhde**: auttaako sääntö tekemään sen, minkä itsekkin tietää hyväksi? Näin aiheeseen syntyy enemmän ajatusta kuin pelkkään puhelinten hyötyjen ja haittojen luetteloon.

2. Tekoäly koulussa → mikä osa ajattelusta on tehtävä itse?

Kansalliset tekoälysuositukset olivat lausuntokierroksella tammi–helmikuussa 2025. Tämä tarjoaa selkeän ajallisen virikkeen oppimisen, vastuun ja teknologian yhdistämiseen. [Opetushallituksen tiedote lausuntokierroksesta.](#)

Mahdollisia otsikoita:

- **What should we still learn to do ourselves?**
- **When does help stop helping?**
- **Should students explain how they used AI?**

“**When does help stop helping?**” olisi erityisen käyttökelpoinen aihe: siinä voisi käsitellä tekoälyä, mutta myös vanhempien apua, valmiita vastauksia tai liian pitkälle menevää ohjausta. Tavallinen sanasto riittäisi hyvin.

3. Nuorten tulevaisuususkko → miten rakennetaan toivoa?

Maaliskuussa 2025 julkaistu Nuorisobarometri 2024 nosti esiin nuorten vähentyneen tulevaisuususkon. Juuri tällainen havainto voisi toimia tehtävän virikkeenä ilman, että kokelaan tarvitsee tuntea tutkimusta. [Valtion nuorisoneuvosto, 19.3.2025.](#)

Mahdollisia otsikoita:

- **Give us a reason to look forward**
- **What makes a future worth working for?**
- **One thing adults misunderstand about young people**

Tässä aiemman listasi *resilience* kannattaa avata konkreettisesti: **mistä nuori saa kokemuksen, että hänen toiminnallaan on merkitystä?** Ystävät, mielekäs tekeminen, ensimmäinen työpaikka ja vaikutusmahdollisuudet tarjoavat käsiteltäviä esimerkkejä.

4. Varautuminen → pärjääminen ja toisten auttaminen

Suomen varautumisopas julkaistiin marraskuussa 2024. Helmikuussa 2025 viranomaiset kertoivat sen keränneen jo noin puoli miljoonaa tutustumiskertaa. Aihe yhdistää teknologisen riippuvuuden, käytännön taidot ja yhteisöllisyyden. [Sisäministeriön tiedote, 18.2.2025.](#)

Mahdollisia otsikoita:

- **The day everything stopped working**
- **Being prepared without being afraid**
- **The neighbour I had never spoken to**

Tämä on kiinnostava katalyytti, koska samasta taustasta syntyy sekä **asiateksti että kertomus**. Sähkökatkon aikana nuori saattaa huomata, että tärkein selviytymistaito onkin kyky pyytää apua tai auttaa muita.

Seuraavat aiheperheet perustuvat erityisesti opetussuunnitelmaan ja pidempään jatkuneisiin keskusteluihin. Ne eivät liity varmasti yhteen kevään 2025 uutiseen.

Aiheperhe ja mahdollinen virike	Ehdotettu englanninkielinen otsikko	Näkökulma, joka tekee aiheesta rajatun
Arjen taidot: itsenäistymisen vaatimukset	One lesson every school-leaver needs	Valitse yksi taito ja perustele sen merkitys.
Työ ja epävarmuus: oman paikan löytäminen	Give beginners a chance	Mitä nuori voi tarjota ilman pitkää työkokemusta?
Suorituspaineeet: kaiken hyödyllisyyden mittaaminen	A hobby does not need to lead anywhere	Saako jotakin tehdä vain ilon vuoksi?
Yksinäisyys: yhteydenpidon määrä ja laatu	An invitation can make a difference	Yksi käytännön tapa ottaa ulkopuolinen mukaan.
Kuluttaminen: halpa hinta ja todellinen tarve	A bargain I did not need	Ostamisen houkutus henkilökohtaisen esimerkin kautta.
Kestävä elämä: korjaaminen ja tavaroiden pitkä käyttö	Why I chose to repair it	Hinta, ympäristö ja tunnearvo samassa tekstissä.
Media: nopea reagointi ja jakaminen	Before you share it	Millainen vastuu tavallisella käyttäjällä on?
Vuorovaikutus: keskustelun kärjistyminen	How to disagree without losing a friend	Kuunteleminen, sanavalinnat ja kunnioitus.
Kulttuuri: taiteen arvo arjessa	More than entertainment	Miten musiikki, elokuva tai kirja vaikutti ajatteluusi?
Kielitaito: englannin ja käännösteknologian asema	Why learn another language?	Mitä kielitaito antaa sanojen kääntämisen lisäksi?
Kieli-identiteetti: täydellisyyden tavoittelu	My accent is part of my story	Ymmärrettävyys, identiteetti ja puhumisen rohkeus.
Sukupolvet: erilaiset kokemukset ja taidot	Something we could learn from each other	Mitä nuori ja vanhempi ihminen voivat opettaa toisilleen?

Kulttuuriaihetta ei voi pitää vain “luovana vaihtoehtona”. **Taiteen merkitystä voi myös perustella, siitä voi pitää puheen ja kulttuurihankkeeseen voi hakea mukaan.** Samoin ympäristöaihe voi olla henkilökohtainen kertomus korjatusta esineestä.

Kuusi konkreettista harjoitustehtävää näiden pohjalta

Nämä ovat harjoitusohjantoja, eivät ennusteita tehtävien tarkoista sanamuodoista.

1. What should we still do ourselves?

An international student magazine is discussing the use of AI in everyday life. Write an article about one skill that young people should continue to practise themselves. Explain why it matters and where you would draw the line between useful assistance and excessive dependence.

2. Give us a reason to look forward

You are giving a speech at an international youth event. Explain one concern that makes it difficult for young people to feel hopeful about the future. Suggest one practical change that could strengthen their confidence.

3. One lesson every school-leaver needs

Your school is collecting ideas for a short course on independent living. Write a proposal explaining which practical skill the course should teach and how students could practise it.

4. More than entertainment

An English-language culture magazine is inviting contributions from young readers. Describe a book, song, film or other work of art that has mattered to you. Explain how it changed your thinking or helped you understand something.

5. Give beginners a chance

An international community project is looking for young volunteers. Write an application explaining what you could contribute and what you hope to learn. Use an example from your life to demonstrate a relevant strength.

6. The neighbour I had never spoken to

Write a story in which an unexpected disruption brings two neighbours together. Show how the encounter changes the narrator's first impression of the other person.

Abeille: harjoittele saman aihepiirin käyttämistä eri tarkoituksiin. Puhelimesta voi argumentoida, puhelimettomasta tapahtumasta tehdä ehdotuksen ja kadonneesta puhelimesta kirjoittaa tarinan. Silloin valmistautuminen kantaa, vaikka ennustettu otsikko ei osuisikaan.